

Samenwerken en verbinden met beeldende kunst

Maité Duval "Indépendance" Merwehoofd Papendrecht

Beleidsplan 2020-2024

Strategie Beeldenpark Drechtoevers 2020-2024

Inhoud

Samenvatting

Inleiding

Historie

Bestuur

Financieel

Hoogtepunten uit de periode 2014-2018

Vrienden

Missie

Visie

Ambities

Doelen en aanpak voor de periode 2020-2024

Afsluitend

Samenvatting

Missie

Verbinden met beeldende kunst

Visie

Een lint van beeldhouwwerken langs de gemeenschappelijke oevers van de Drechtsteden als symbool van samenwerking en toekomst

Midden in de samenleving staan met beeldende kunst als verbinding tussen inwoners, gemeenten, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen

Ambities

1. *Actief zijn met exposities in alle Drechtsteden gemeenten*
2. *Kunst exposeren met allure*
3. *Met onze activiteiten de leefomgeving van de inwoners verbeteren*
4. *Met onze exposities de identiteit en de trots van de gemeenten uitstralen*
5. *Regelmatig vernieuwen van de exposities om de aantrekkelijkheid permanent te houden*
6. *Uitbreiding en versterking van de samenwerking met betrokken instellingen en organisaties*
7. *Uitbreiding van cultuur-educatieve activiteiten*
8. *Kwaliteit waarborgen*

Doelen

1. *Vergroten van de financiële bestaanszekerheid*
2. *Vergroten van de beleidsmatige samenwerking met gemeenten en andere instanties*
3. *Sponsorwerving*
4. *Uitbreiding naar de overige Drechtsteden*
5. *Een platform bieden aan beeldende kunstenaars*
6. *Beelden verkopen aan gemeenten en bedrijven, of deze de mogelijkheid bieden een beeld te leasen.*

Beleidsplan Stichting Beeldenpark Drechtoevers 2020-2024

Inleiding

Met plezier presenteert het bestuur van de Stichting Beeldenpark Drechtoevers haar beleidsplan voor de periode 2020-2024. Het gaat goed met het Beeldenpark Drechtoevers. Er is voortvarend gewerkt om de ambities en doelen, zoals geformuleerd in het beleidsplan 2014 – 2018 te verwezenlijken. Op vrijwel alle punten is vooruitgang geboekt. De belangrijkste voorlopige conclusie is dat er steeds meer draagvlak en waardering bestaat voor het beeldenpark bij inwoners van de Drechtsteden en bezoekers van buiten de regio. De exposities worden goed bezocht.

Het bestuur is van mening dat tussentijds evalueren nodig is om op basis daarvan ambities en doelen voor de komende jaren aan te scherpen. Ook het nieuwe beleidsplan is weer ambitieus. Het bestuur verwacht dat het opnieuw in staat zal zijn om de in dit plan genoemde punten, in samenwerking met alle betrokkenen, op een pragmatische en realistische manier uit te voeren. In de komende 4 jaar zullen steeds een aantal punten van het beleidsplan worden uitgevoerd.

Beleidsmatig is er tot op heden weinig verbinding met het cultuurbeleid van de afzonderlijke Drechtstedengemeenten en met de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden als overkoepelend orgaan. Het bestuur zou graag zien dat dit nieuwe beleidsplan een rol speelt bij het opstellen van raads- en collegeprogramma's van de afzonderlijke Drechtstedengemeenten. Uiteraard geldt dit ook voor het beleidsprogramma van de Drechttraad en het Drechtstedenbestuur.

Historie

De Nederlandse Kring van Beeldhouwers (NKvB) en de gemeente Zwijndrecht hebben het initiatief genomen om een beeldenpark in te richten, dat de zes Drechtstedengemeenten langs de oevers van de Oude Maas, de Beneden Merwede en de Noord zou gaan verbinden. Dit openluchtmuseum, met de naam *Openluchtmuseum Stichting Beeldenpark Drechtoevers*, is in 1996 door toenmalig koningin Beatrix geopend en geniet inmiddels ook buiten onze landsgrenzen bekendheid.

Statutair heeft de Stichting zich verplicht om beeldhouwwerken te exposeren in de vrij toegankelijke openbare ruimte, direct langs de rivieroevers waaraan de 6 gemeenten, die tezamen de Drechtsteden vormen, zijn gelegen. Inmiddels behoort ook de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden. Uniek aan het beeldenpark is dat het geïnitieerd is door de kunstenaars zelf, terwijl alle activiteiten geheel door vrijwilligers worden uitgevoerd.

Naast de min of meer permanente expositie in het Noordpark in Zwijndrecht zijn vanaf 1997 exposities georganiseerd langs de oever van de Merwede; in Papendrecht in 2008 en in Alblasserdam in 2015, met bijdragen van vaak internationaal bekende beeldhouwers.

De verschillende locaties worden verbonden door de waterbus.

Bestuur

Het Stichtingbestuur telt 5 leden, allen vrijwilligers, die veel tijd en energie steken in het realiseren van de doelen en ambities met betrekking tot het beeldenpark. Veel tijd en energie gaat nu naar het beheer van de huidige locaties.

Dat betekent niet alleen dat onderhoud van de beelden en hun omgeving essentieel is, maar het begint allereerst bij een gedegen en weloverwogen/beargumenteerde keuze voor de te plaatsen (nieuwe) beelden. Hiervoor wordt samengewerkt met professionele beeldend kunstenaars en waar nodig/wenselijk met landschapsarchitecten, andere deskundigen en omwonenden.

Het waarborgen van en voortdurend werken aan de kwaliteit is essentieel om de goede naam en faam van het beeldenpark hoog te houden.

Financieel

Voor de financiële middelen is de Stichting geheel afhankelijk van gemeentelijke subsidies, fondsen en bijdragen vanuit het bedrijfsleven. De Stichting doet een beroep op de subsidieregeling van de gemeenten vanuit de visie dat ook de gemeenten belang hebben bij een goed onderhouden en kwalitatief hoogstaand beeldenpark. De Stichting zou graag zien dat de financiële ondersteuning door de gemeenten een structureel karakter krijgt, wat de gemeente Zwijndrecht reeds heeft besloten, zodat het beleid daarop afgestemd kan worden. Immers, de overheid heeft tot taak de openbare ruimte in te richten, ook met kunstuitingen, die daardoor laagdrempelig voor iedereen beschikbaar komen. De Stichting geeft hieraan een adequate invulling.

Voor verdere aanvulling van de financiën en de financiering van bijzondere manifestaties doet de Stichting een beroep op fondsen en sponsors binnen het bedrijfsleven.

Hoogtepunten uit de periode 2014- 2018

In 2016 bestond de Stichting Beeldenpark Drechtoevers 20 jaar. Vanaf dit jaar tot eind 2018 plande de Stichting een aantal projecten om dit jubileum niet ongemerkt voorbij te laten gaan.

In samenwerking met de gemeente Zwijndrecht is er een afsluitende en blijvende expositie gerealiseerd *In de schaduw van de oever*, te bewonderen in het Noordpark in Zwijndrecht.

Ook de uitbreiding van de expositie naar het Aviolandapad in Papendrecht is succesvol geweest. Het aantal beelden is uitgebreid van 13 naar 30. In december 2018 zijn de laatste drie beelden geplaatst te weten: *Drie Generaties* van Joep Struyk, *Pisano Indicatore* van Bert Nijenhuis en een beeld *Zonder Titel* van Marry Teeuwen.

Ook is er in deze periode een begin gemaakt met de uitbreiding van de communicatie. De Stichting is actief geweest op RTV en er zijn in 2018 maandelijks artikelen verschenen in de plaatselijke kranten in Zwijndrecht en Papendrecht over de beelden en de beeldend kunstenaars. Verder is er veel informatie op facebook gezet en is er hard gewerkt aan het up to date houden van de website. Bovendien is er een nieuwe catalogus en een nieuwe folder gemaakt.

Gesprekken met de gemeente Zwijndrecht hebben ertoe geleid dat het onderhoud van het Noordpark naar tevredenheid is uitgevoerd.

Vrienden

Sinds vele jaren is er een *Stichting Vrienden van het Beeldenpark Drechtoevers* (hierna te noemen 'de Vrienden') Zij richten zich met name op het (laten) genieten van beeldende kunst en ontwikkelen in relatie daarmee cultureel-educatieve activiteiten.

Een actieve vriendenstichting is voor de Stichting een zeer belangrijke ondersteuning. Er zijn gidsen opgeleid die groepen begeleiden bij een wandeling langs de beelden, waaronder educatieve rondleidingen voor scholieren.

Missie

De missie van de Stichting is verbinden met beeldende kunst.

Het gaat hierbij om 'verbeelding' van de samenwerking tussen de gemeenten in het Drechtstedengebied. Door een lint van beeldhouwwerken langs de oevers van de gemeenschappelijke rivieren, wordt het onderlinge verband en de samenwerking tussen de Drechtsteden op kunstzinnige wijze zichtbaar gemaakt.

Het gaat ook om verbinding tussen de Drechtstedengemeenten, de inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven door middel van gedeelde interesse voor en ondersteuning van beeldende kunst.

Visie

Een samenhangende expositie van beeldhouwwerken in het hart van het Drechtstedengebied langs de grote rivieren kan een 'landmark' zijn, dat zowel het imago van de Drechtsteden versterkt, alsmede trots en verbondenheid bij de inwoners oplevert.

De Stichting Beeldenpark Drechtoevers wil midden in de samenleving staan, kunst delen én toegankelijk maken voor iedereen. Deze visie brengt met zich mee, dat de Stichting goede relaties onderhoudt met beeldend kunstenaars, de Drechtstedengemeenten, musea, andere culturele instellingen, de VVV Zuid-Holland Zuid, maatschappelijke organisaties, de waterbus, bewonersvertegenwoordigingen, scholen, maar ook met het bedrijfsleven en ondernemersverenigingen.

Ambitie

Algemeen

De samenwerking tussen de zeven Drechtsteden krijgt steeds meer vorm. In allerlei opzichten is het "Drechtoeverproject" het symbool voor al deze ontwikkelingen. Dit project brengt een verbinding tot stand tussen de zeven gemeenten:

- tussen de historische binnenstad en de moderne architectuur aan de andere oevers (project 'Gezicht op Dordrecht');
- tussen natuur en verstedelijking;
- tussen gemeenten in fysieke zin (waterbus);
- tussen de natuur van de Biesbosch en parkachtig groen.

Beeldende kunst ondersteunt dit proces van verbinden. De afgelopen 23 jaar hebben de ontwikkelingen van het Beeldenpark in Zwijndrecht en de Beeldenboulevard in Papendrecht en in Alblasserdam dit zeker gedaan. Dit kan verder versterkt worden door ontwikkelingen aan de oevers van Sliedrecht, H. I. Ambacht, Hardinxveld-Giessendam en Dordrecht.

Een doelstelling van de Stichting is dat er binnen de regio een blijvende laagdrempelige, culturele manifestatie bestaat voor de inwoners van de Drechtsteden. Met de exposities van de beelden langs de oevers en in het Noordpark wordt hierin voorzien.

De exposities kunnen meer aanzien verwerven en beter toegankelijk zijn als de keten van kunstwerken langs de Drechtoevers verlicht zou worden. Verder pleit de Stichting ervoor om bij *alle* waterbushaltes kunst te positioneren, wat een tweede lijn van verbinding symboliseert. Een andere doelstelling is scholen en omwonenden te betrekken bij de activiteiten van de Stichting.

Zwijndrecht

- Nader overleg plegen in samenwerking met een landschapsarchitect over een herinrichting van het Noordpark, Maaspad en Veerplein.
- Hoog op het prioriteitenlijstje staat het Noordpark autovrij of zo min mogelijk toegankelijk maken voor gemotoriseerd verkeer.
- In samenwerking met de Stichting Vrienden van het Beeldenpark worden de rondleidingen verder geprofessionaliseerd. Bedrijven en organisaties die onze activiteiten sponsoren, zouden recht kunnen krijgen op 1-3 al dan niet exclusieve rondleidingen per jaar.
- Het versterken van de route langs het Maaspad door plaatsing van nieuwe beelden, mogelijk in samenwerking met de nieuwe eigenaar van de watertoren.
- Ontwikkelen van nieuwe ideeën rondom de inrichting van het Veerplein met beeldende kunst (halte waterbus) en het zoeken naar samenwerking met horecaondernemers aan het Veerplein bij manifestaties en/of rondleidingen.
- De Stichting wil graag samenwerking zoeken bij planvorming voor de laatste nieuwbouw Maasboulevard (beeldende kunst langs het pad richting brug).
- Indien beeldende kunst in de Sofiapolder via onze Stichting vorm krijgt, dan is het wenselijk verbinding te zoeken tussen het Noordpark en de Sofiapolder. Uitdagend is het om één route met kunst en natuur in de polder, kunst in het stadspark (Noordpark), kunst in relatie met verstedelijking (Maaspad/Veerplein) te realiseren.
- De Stichting zou graag zien dat de gemeente zorg draagt voor de ontsluiting van de Sofiapolder naar het Noordpark en doet daartoe het volgende voorstel: het verplaatsen van het huidige vertrekpunt naar de Sofiapolder aan de Ringdijk naar een plaats dichtbij de waterbushalte Hendrik Ido Ambacht; vanaf de Sofiapolder de mogelijkheid creëren naar het Noordpark te varen, waarbij gedacht wordt de aanlegsteiger in de Oostkeethaven te gebruiken.
- Het plaatsen van informatieborden ter verbetering van de communicatie is ook een wens van de Stichting. De borden zouden geplaatst kunnen worden bij de ingang van het Noordpark en aan het begin van het Maaspad.

Papendrecht

- Het bestuur verzoekt de gemeente de samenwerking met de Stichting vast te leggen in de cultuurnota met daaraan gekoppeld afspraken over structurele en incidentele financiële bijdragen.
- Fokker is een trouwe sponsor van de Beeldenboulevard. De Stichting wordt nu ook betrokken bij de selectie en plaatsing van een beeld bij de hoofdingang van het nieuwe hoofdkantoor.
- De Stichting zou graag zien dat er in het Slobbegorspark een beeldentuin ingericht wordt in samenwerking met de gemeente en Fokker en hoopt het gesprek hierover op korte termijn aan te kunnen gaan.
- Het plaatsen van informatieborden ter verbetering van de communicatie is ook een wens van de Stichting. De borden zouden geplaatst kunnen worden aan het Aviolandapad en bij de waterbushalte.

Alblasserdam

- De Stichting is verheugd over de deelname van Alblasserdam aan de activiteiten van het beeldenpark. Deze deelname is verankerd in de cultuurnota voor de komende jaren. Op basis van deze nota en dit beleidsplan zal een programma geformuleerd worden voor de komende vier jaar.
- Met financiële steun van de gemeente en met sponsorgelden zal de Stichting vanaf 2020 beelden plaatsen langs de oevers van de Noord, waarbij ook gedacht wordt aan de Kraanbaan, die de Stichting het meest geschikt acht.

Dordrecht

- Hoewel het bestuur begrip heeft voor het eigen beleid van Dordrecht op het gebied van de beeldende kunst, wordt samenwerking om met elkaar meer kwaliteit tot stand te brengen rondom de oevers nog steeds geambieerd. Graag ziet de Stichting haar burgerinitiatief vertaald in concrete deelname van Dordrecht aan haar activiteiten. De Stichting is van mening dat dit van belang is voor de inwoners maar zeker ook voor bezoekers van buiten de stad (toerisme).
- Dordrecht wordt gezien als het hart van de Drechtsteden en de bewegwijzerde '*Drie rivierenroute*' verbindt het beeldenpark in Zwijndrecht met de beeldenboulevard in Papendrecht. Graag plaatst de Stichting op korte termijn een beeld vlak bij de waterbushaltes naar Zwijndrecht en Papendrecht.
- Als tweede fase kunnen dan een aantal beelden geplaatst worden langs de '*Drie rivierenroute*' in Dordrecht. Nagegaan kan dan worden of en in hoeverre er beelden geplaatst kunnen worden langs een beeldenboulevard in het in het in ontwikkeling zijnde gebied Stadswerven.
- De Stichting neemt het initiatief samenwerking te zoeken met Villa Augustus, middels een kunstmarkt, exposities gecombineerd met programma's over natuur, kunst en muziek.

Hendrik-Ido-Ambacht

- De Stichting zou graag met de gemeente H.I.Ambacht en de provincie ZH (Deltanatuur) een project 'Natuur en Kunst' vormgeven in de Sofiapolder. Mogelijk kan genoemde samenwerking vorm krijgen in samenhang met het inmiddels gerealiseerde

bezoekerscentrum. Nu al worden gesprekken gevoerd met het gemeentebestuur om bij het bezoekerscentrum landschappelijke kunst, vervaardigd van natuurlijke materialen te plaatsen. Bovendien pleit de Stichting voor een verbinding met het beeldenpark in het Noordpark in Zwijndrecht. Bij het vormgeven van de nieuwe waterbushalte van H.I.Ambacht (plein) wordt de Stichting graag betrokken, zodat de beeldende kunst een onderdeel kan worden van het plein.

- De Stichting doet het volgende voorstel aangaande de ontsluiting van de Sofiapolder naar het Noordpark. Het verplaatsen van het huidige vertrekpunt naar de Sofiapolder aan de Ringdijk naar een plaats dichtbij de waterbushalte H.I.Ambacht, vanaf de Sofiapolder de mogelijkheid creëren naar het Noordpark te varen, waarbij gedacht wordt de aanlegsteiger in de Oostkeethaven te gebruiken.
- De Stichting hoopt op het definitief participeren van de gemeente H.I.Ambacht na het realiseren van genoemde projecten en daarmee onderdeel te worden van het cultuurbeleid van de gemeente. De relatie Natuur en Kunst zou het thema kunnen zijn.
- Ook het plaatsen van beelden in de Crezeepolder staat op het verlanglijstje van de Stichting.

Sliedrecht

- Op basis van concrete voorstellen probeert de Stichting een heroverweging tot stand te brengen m.b.t. tot deelname aan haar activiteiten. Onderzocht wordt of er mogelijkheden bestaan voor het plaatsen van beelden bij de waterbushalte. Mogelijke thema's voor beelden zouden in Sliedrecht "Water" en een relatie tussen bedrijven en de Biesbosch kunnen zijn.

Doelen en aanpak voor de periode 2020-2024

Hoewel uiteraard de inhoudelijke doelen de concretisering van de ambities van de Stichting vormen, staan toch organisatorische doelen voorop.

De realisatie van deze organisatorische doelen is een absolute voorwaarde voor de realisatie van de inhoudelijke ambities.

1. Vergroten van de financiële bestaanszekerheid

Hiervoor doet de Stichting in de eerste plaats een beroep op de individuele Drechtsteden en op de gemeenschappelijke regeling binnen het samenwerkingsverband van de Drechtsteden en vervolgens op sponsorbijdragen.

Een structurele positie bekleden op de gemeentelijke en de Drechtstedenbegroting, die meer inkomsten garandeert dan nu het geval is. Op basis hiervan is de Stichting beter in staat om in continuïteit invulling te geven aan haar beleidsvoornemens.

Met een geaccepteerde positie bij de gemeentelijke overheid, die voldoende financiering voor de structurele kosten van het beeldenpark oplevert, komt de Stichting ook in een betere positie om sponsoren te werven voor uitbreiding, vernieuwing en projectmatige activiteiten.

2. Vergroten van de beleidsmatige samenwerking met gemeenten en andere instanties

Gemeenten

De Stichting streeft ernaar, ook in beleidsmatig opzicht, erkend te worden op cultureel terrein als volwaardige partner van gemeentebesturen en het Drechtstedenbestuur, door opname van het lint

van beelden langs de oevers in de cultuurbeleidsplannen van de desbetreffende gemeenten, alsmede het concreet faciliteren ervan.

Overige instellingen

Het behoeft geen betoog, dat culturele activiteiten een positieve invloed hebben op 'de economie'. Uit onderzoek blijkt dat 'cultuurtoerisme' steeds belangrijker wordt voor de economische ontwikkeling. Mede daarom wil de Stichting meer verbinding maken met en aansluiten op programma's die gericht zijn op economische en toeristische versterking.

Naast het genereren van extra publiciteit via 'social media', wordt de Stichting ook actiever met publicaties over de route langs de beelden en informatie over haar beeldenbezit. Op publiektrekkende plaatsen en startpunten van de beeldenroute, evenals bij culturele instellingen en bijvoorbeeld de VVV komen actuele folders beschikbaar. De audiovisuele middelen op de waterbus worden al gebruikt.

3. Werving van sponsoren

De afgelopen jaren heeft de Stichting zich sterk gemaakt om sponsoren te werven. Voor de verwezenlijking van haar ambities is echter meer financiële armslag noodzakelijk. Dit betekent met verhoogde inzet werken aan het werven van sponsoren. De afgelopen jaren behoorden grote bedrijven als Bouwstoffenhandel de Rivierendriesprong, Oceanco, Dupont en Fokker tot de sponsoren, evenals serviceclubs. Met verhoogde inzet zal de Stichting ook andere bedrijven, fondsen en organisaties benaderen voor financiële steun.

4. Uitbreiding naar de overige Drechtsteden.

De Stichting maakt plannen om het beeldenpark uit te breiden naar Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht en Sliedrecht. Binnenkort wordt met de desbetreffende gemeentebesturen contact opgenomen om mogelijkheden te verkennen.

5. Financiële tegemoetkoming voor de kunstenaars

De Stichting streeft ernaar de beeldend kunstenaars een financiële vergoeding te blijven bieden als compensatie voor hun bereidwilligheid beelden beschikbaar te stellen voor het realiseren van de exposities. Bovendien probeert de Stichting gemeenten en bedrijven enthousiast te maken om een van de geëxposeerde kunstwerken aan te kopen.

6. Communicatie

Op het gebied van communicatie maakt de Stichting gebruik van verschillende middelen. Er is een nieuwe folder en er draait op de flatscreens van de waterbussen een advertentie. Ook wordt er regelmatig in de streekkranten gepubliceerd. Bovendien maakt de Stichting gebruik van Facebook. De website is up-to-date. In de planning zit het vervangen van de informatiebordjes bij de

geëxposeerde beelden en het plaatsen van informatieborden (plattegronden) bij de waterbushaltes en het begin van de beeldenroutes.

Afsluitend

Met dit beleidsplan 2020 – 2024 maakt de Stichting haar plannen en ambities inzichtelijk voor haarzelf maar zeker ook voor haar partners.

De Stichting is zich ervan bewust dat het realiseren van haar ambities op een hoog niveau ligt en dat zij deze niet allemaal alleen verwezenlijken kan. Echter door de beoogde samenwerking en met (financiële) steun en medewerking van zowel gemeenten als bedrijven voert de Stichting graag de beschreven plannen en ambities uit, met als resultaat dat de Drechtsteden een beeldenpark op topniveau hebben, dat in cultureel, economisch en toeristisch opzicht de Drechtsteden nog aantrekkelijker maakt en dus extra bezoekers trekt; zowel inwoners van de regio als van ver daarbuiten.

De Stichting is er verheugd over dat al de eerder ingediende plannen iedere keer weer op tijd en binnen de beschikbare middelen zijn gerealiseerd. Ook in de toekomst mag u dit van ons verwachten. Deze nota dient tevens als communicatiemiddel en als een uitnodiging aan alle betrokkenen om samen de plannen en ambities, zoals deze in dit stuk zijn beschreven, te realiseren.

De Stichting rekt op u en u mag op de Stichting rekenen.

Bestuur Stichting Openluchtmuseum Beeldenpark Drechtoevers

September 2019